

Veilig gebruik van arbeidsmiddelen

Inleiding

Onze enthousiaste vrijwilligers verrichten werk in een omgeving waar zij gebruik maken van arbeidsmiddelen. Denk daarbij aan:

- Stofzuiger, dweilmachine
- heftruck
- rolcontainer
- verlengsnoer / haspel
- trapladder
- heftafel
- veiligheidshandschoenen

Deze arbeidsmiddelen gebruiken we om ons werk makkelijker en veiliger te kunnen uitvoeren. Hierbij is het van belang dat we arbeidsmiddelen op de juiste manier inzetten en gebruiken waarvoor ze dienen. We hebben met elkaar te voorkomen dat er onveilige situaties ontstaan geen arbeidsmiddel in te zetten of dat een arbeidsmiddel zelf een gevaar of schade gaat opleveren.

Ook binnen onze werkomgeving kan het gebeuren dat een arbeidsmiddel verkeerd gebruikt of ingezet wordt, of vergeten wordt om in te zetten. Bijvoorbeeld inzet van beschadigde apparatuur als een beschadigde verlengsnoer, voet bekneld raken door een palletwagen, verkeerd gebruik van een ladder met een grotere kans op vallen, of het niet aantrekken van veiligheidshandschoenen bij het opruimen van glasscherven. Bij verkeerd gebruik van arbeidsmiddelen of geen gebruik van arbeidsmiddelen kunnen **blessures en kwetsuren** ontstaan zoals bijvoorbeeld als elektrocutie, snijwonden, vertillen, kneuzingen en breuken. Dit kan veel ongemak geven en het risico op tijdelijk of niet meer inzetbaar zijn of nog erger. Daarnaast kan het ook onnodige **schade** veroorzaken als brand en beschadiging.

Om blessures, kwetsuren en beschadigingen te voorkomen, willen we graag aandacht vragen voor het onderwerp *Veilig gebruik van arbeidsmiddelen*.

Gebruik van arbeidsmiddelen

Tijdens een koffiepauze of overleg willen we de vrijwilligers even stil laten staan bij de eigen werkomgeving wanneer het gaat om *inzet van arbeidsmiddelen*. Het doel is vooral om het onderwerp aan de hand van de vragen op blad 2 met elkaar bespreekbaar te maken en samen te kijken naar:

- risico's
- maatregelen en afspraken
- tips

Bespreek met elkaar vooral verschillen van inzicht met betrekking tot risico inschatting of de voorschriften en afspraken bekend, praktisch uitvoerbaar en te handhaven zijn.

Afspraken

Als bijlage is een poster toegevoegd die men op een zichtbare plek kan ophangen als geheugensteun. Op deze poster kan men als team aanvullende afspraken vermelden en staan er veiligheidstips voor een veilige werkplek met betrekking tot veilig gebruik van arbeidsmiddelen. Bespreek met jouw team welke veiligheidstips jullie al toepassen.

Voor posters bestellen, vragen, opmerkingen of suggesties, neem dan contact op met ARBO@voedselbankennederland.nl

Veel succes!

Frans Miermans
Landelijk coördinator Veilig en gezond werken VBN

Veilig gebruik van arbeidsmiddelen

Vragen

Risico inschatting

1. Welke arbeidsmiddelen gebruik je wel eens binnen de voedselbank?
(antwoord: alle voorwerpen die je gebruikt om je (vrijwilligers)werk te doen. Denk aan schroevendraaier, verlengsnoer (haspel), vorkheftruck, rolcontainer, heftafel, bezem, dweilmachine, palletwagen, stanleymes, etc.)
2. Welke mogelijke gevaren zijn er bij gebruik van arbeidsmiddelen?
(antwoord: Electro shock wanneer een kabel beschadigd is of niet goed aangesloten, snijwonden bij verkeerd gebruik stanleymes, verkeerd gebruik van een ladder waardoor je kan vallen, verkeerd toepassen van een vorkheftruck door mensen ermee op te tillen, bekneld raken door onjuist gebruik van heftafel of palletwagen, etc.. Maar denk hierbij ook aan dat verkeerd gebruik onnodig schade kan veroorzaken.)
3. Wat bepaalt het risico op onveilig gebruik van arbeidsmiddelen? *(antwoord: onwetendheid over welke middelen beschikbaar zijn en hoe deze te gebruiken, arbeidsmiddelen volstaan niet voor de werkzaamheden, onduidelijke afspraken over wie wat mag gebruiken en het toezicht erop, attitude van de vrijwilliger, kunnen beschikken of toegang hebben tot bepaalde arbeidsmiddelen.)*
4. Ben jezelf goed bekend met alle arbeidsmiddelen en hoe ze goed en veilig gebruikt horen te worden waarover we beschikken op onze werkvloer?
5. Hoe kunnen we als vrijwilliger de kans vergroten op onveilig gebruik van arbeidsmiddelen?
(Mogelijke antwoorden:
 - *even snel nog werkzaamheden verrichten, gehaast*
 - *niet de moeite nemen om vooraf goed uit te zoeken hoe we het arbeidsmiddel het beste en veilig kunnen gebruiken*
 - *onachtzaam zijn over het veilig gebruik van arbeidsmiddelen*
 - *gebruik maken van arbeidsmiddelen waar men niet toe bevoegd is*
 - *geen gebruik maken van arbeidsmiddelen die voor handen zijn om zich te bewijzen)*

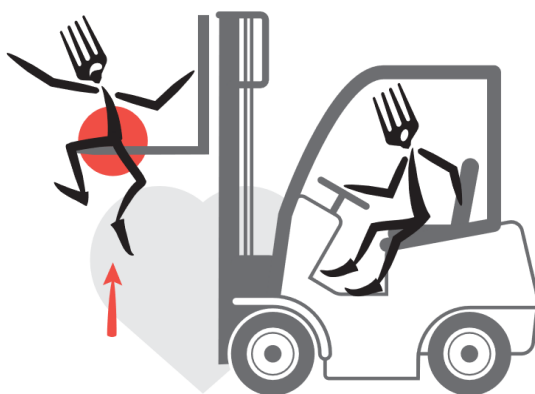
Beschermingsmaatregelen en afspraken

6. Welke maatregelen / afspraken kennen wij om de kans te verkleinen op onjuist gebruik arbeidsmiddelen?
(Mogelijke antwoorden:
 - *Instructies over bepaalde arbeidsmiddelen als gebruik palletwagen, heftafel, etc..*
 - *Afspraken over welke arbeidsmiddelen gebruikt dienen te worden*
 - *Afspraken over wie welke arbeidsmiddelen mag gebruiken*
 - *Afspraken over toezicht op het gebruik van arbeidsmiddelen*
 - *Afspraken over het keuren van arbeidsmiddelen*
 - *Afspraken over gebrek aan arbeidsmiddelen of wanneer deze niet volstaan)*
7. Waar vind ik die afspraken? *(antwoord: handboek, mededelingenbord, ...)*
8. Volstaan deze afspraken, zijn ze praktisch goed toe te passen en of zijn ze goed na te leven?
9. Hoe spreken we elkaar aan en/of houden we elkaar scherp op de gemaakte afspraken?

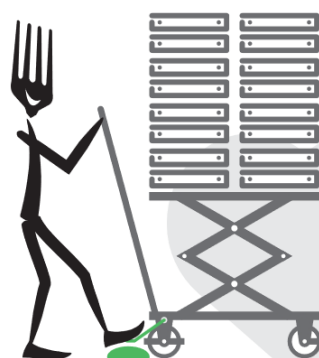
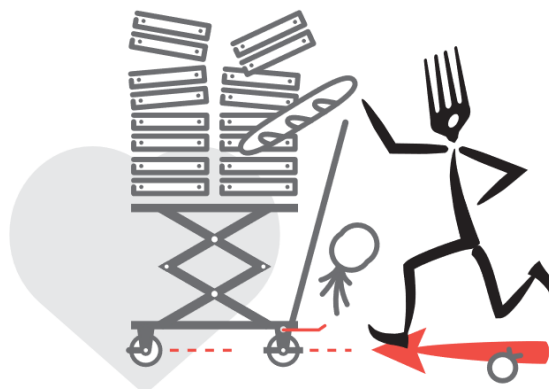

Veilig gebruik van arbeidsmiddelen

Onze afspraken

- Weet hoe je een arbeidsmiddel op de juiste en veilige manier weet te gebruiken.
- Gebruik een arbeidsmiddel alleen waar hij voor bedoeld is.
- Kijk altijd eerst of het arbeidsmiddel in orde is of nog goed gekeurd is.
- Voor een heftruck en hoogwerker heb je een certificaat nodig.
- We attenderen elkaar vriendelijk op risico's die jij wel ziet, maar de ander wellicht niet gezien heeft.
- Gebruik arbeidsmiddelen is verplicht waar het kan helpen lasten te verlichten en risico's te verkleinen.

Veiligheidstips

- Toezicht houden op het gebruik van gevaarlijke arbeidsmiddelen als bijvoorbeeld bij gebruik van een elektrische palletwagen.
- Beschadigde of afgekeurde arbeidsmiddelen niet gebruiken of zelf repareren en zorgen dat deze ook niet door andere gebruikt kunnen worden.

